

# Grønlands naturressourceudnyttelse

**Af Finn Karlsen,**  
medlem af Naalakkersuisut for Fiskeri,  
Fangst og Landbrug

Jeg er som medlem af Naalakkersuisut for Fiskeri, Fangst og Landbrug noget fortorneret over, at et så flot arbejde som Arctic Biodiversity Assessment (ABA) rapporten skal have en sådan medfart fra rapportens egen videnskabelige leder og chefredaktør Hans Meltofte, Aarhus Universitet, Danmark.

Hans Meltoftes kritik er heldigvis for det meste uberettiget, idet Grønlands forvaltning af spættet sæl og hvalros er gået i den rigtige retning, medens jeg må indrømme, at kritikken om forvaltningen vedr. lomvier kan have sin berettigelse, når vi snakker om de delbestande, der har fået det dårligere. Det er ikke alle lomvie-bestande, der er i tilbagegang, og der er tiltag på vej for de bestande, som er i tilbagegang.

Det er direkte misvisende at forlede læsere af Politiken til at tro, at de levende ressourcer ikke forvaltes, eller ikke har været forvaltet i Grønland. Tværtimod er der arbejdet meget for at indføre reguleringsmekanismer for alle fangstarter.

ABA rapporten står det ingen steder, at forvaltningen i Grønland er dårligere end andre arktiske lande – det er Hans Meltoftes personlige synspunkt.

Årsager til tilbagegangen af de nævnte arter er adskillige, og historikken af de nævnte arters status er langt mere nuanceret end blot at tillægge størsteparten af årsagerne til fangsten i Politikens udlægning rovdriften alene. Generelt set er forstyrrelseselementet for alle arters vedkommende forstærket markant i det nyere Grønlands historie i takt med, at befolkningstallet er steget mærkbart samtidig med en infrastrukturel udbygning til følge.

## Bæredygtighedsprincippet er i højsæde i forvaltningen af levende ressourcer

Naalakkersuisut politik om forvaltning og administration af de levende ressourcer har været omfattet af en udvikling, således er vi stolte over de resultater, vi har opnået indtil nu, og jeg er klar over, at vi fortsat har udfordringer. Vi har dog styr på de tiltag, der er igangsat. Desuden har Grønland en række moderniserede reguleringsregler på baggrund af Inatsisartutlov om fangst og jagt og bekendtgørelser om de enkelte arter. Loven har til formål at sikre en hensigtsmæssig og biologisk forsvarlig udnyttelse af fangstressourcerne.

Ved lovens administration skal der lægges vægt på ressourcernes bevarelse og reproduktion, den rationelle og sæsonmæssigt bedste udnyttelse i overensstemmelse med sædvanlig biologisk rådgivning, økonomiske og beskæftigelsesmæssige hensyn indenfor fangstervhvet og dertil knyttede erhverv, andre erhvervs mæssige interesser samt befolkningens rekreative behov.

I forbindelse med administration af fangst- og jagtforhold, skal der lægges vægt på inddragelse af fanger og brugerviden udmøntet blandt andet via relevante hovedorganisationer samt Fangstrådet.

Grønland deler mange arktiske bestande med vores nærmeste naboer via regionale, bilaterale og internationale aftaler, så vi også sørger for, at vores internationale forpligtelser varetages med henblik på bæredygtig udnyttelse af fangstressourcerne.

## Hvalros

Hvalros er ifølge artiklen en af de arter, som politikerne vægrer sig ved at gøre noget effektivt ved. Men fakta er, at udviklingen i bestandene er vendt. Kvotering af hvalros blev indført i 2006, og fangsterne er reduceret for alle 3 bestande i Grønland. Det er et resultat af forsvarligt og hensigtsmæssigt forvaltningstiltag.

## Regulering

I 1998 kom den første generelle regulering i Grønland, men da det viste sig, at det ikke var nok, indførtes kvotering af hvalrosser i 2006. Dette kom i form af bekendtgørelse nr. 20 fra 2006 om beskyttelse og fangst af hvalros. På baggrund af denne fastsættes kvoterne hvor man følger den biologiske rådgivning. Udover bekendtgørelsen har de enkelte kommuner reguleret fangsterne via kommunale vedtægter.

Ud fra lovgivningen er det ikke alle og enhver, som kan tage ud og fange hvalrosser efter endt arbejde. Man skal have erhvervsjagtbevis for at kunne fange hvalrosser og de andre kvoterede arter. En af reguleringsmekanismerne er forbud mod at fange voksne hunner med unger i Grønland, med undtagelse af Qaanaaq området. Der er desuden regionale forskelle i fangstindsatsen, således kan Qaanaaq fangere bruge 2-3 dage om at nå ud til hvalrosområderne og visse rensdyrbestande i Inglefield Land nord for Qaanaaq.

## Tre bestande af hvalros i Grønland

I Nordvandsbestanden (Qaanaaq området) var fangsterne op til kvoteringen over 100 dyr (ej specificeret på bestande), efter kvotebegrænsningerne blev indført, var fangsterne på lidt over 60 dyr de seneste år. Den seneste biologiske anbefaling for Nordvandsbestanden er øget med 29 dyr til maksimal fangst på 93 dyr (inkl. 11 dyr til Grise fjorden i Canada).

For den vestgrønlandske bestand er det for anden gang (2009 samt 2014 rådgivningen), at den biologiske rådgivning har anbefalet forøgelse af kvoten. Op til 2006 har fangsterne været på over 100 dyr om året, men siden kvoteringen startede har fangsterne ligget på omkring 65 dyr om året. Seneste anbefaling lyder på maksimal fangst på 100 dyr årligt (som deles med Nunavut/Canada) for kvoteperioden 2014-2018. Rådgivning viser, at kvoteringen af hvalrosser har virket, og de to bestande i Vestgrønland er vokset.

For den Østgrønlandske bestand foreligger der ikke nye biologiske oplysninger i forhold til sidste rådgivning. Anbefalingen med en kvote på 20 dyr blev derfor gentaget. Siden kvoteringen blev indført i 2006 har fangsterne i Østgrønland altid været lavere, end biologerne havde anbefalet. Fx var fangsterne i 2011 på 5 dyr, i 2012 4 dyr og 8 dyr i 2013. Denne bestand har opnået carrying capacity for området.

## Lomvie

Tilbage i 2001 skete der en opstramning af fuglebekendtgørelsen sammen med en informationskampagne, som resulterede i en kraftig reduktion af fangsterne af lomvier. Men man har desværre ikke set den ønskede effekt af den opstramning i alle områder. Det er ikke helt klart, hvorfor man ikke har set en effekt af opstramningen,

men man mener, det bl.a. skyldes ulovlig jagt, æg indsamling og anden forstyrrelse om foråret og i yngletiden. Selvstyret er meget opmærksomme på denne kritiske situation, hvor antallet af lomvier styrtdykker. I foråret og sommeren 2013 kørte Selvstyret en oplysningskampagne, der netop belyste problematikken ved indsamling af lomvieæg og ulovlig fangst, som vil fortsætte i 2014. Men sådan en oplysningskampagne tager tid, inden den er implementeret i folks bevidsthed.

Det er dog ikke alle lomvie kolonier, der oplever en kraftig tilbagegang. I Qaanaaq-området er ynglebestanden stabil og i svag fremgang. Alt tyder også på, at ynglebetingelserne er gode i Grønland, og at fuglene umiddelbart har let ved at finde føde og de unger, der bliver til noget, vokser som de skal.

I 2014 står Selvstyret overfor at skulle revidere fuglebekendtgørelsen, så den i højere grad tager hensyn til bl.a. fangsten af lomvier og ægindsamling. Arbejdet med revisionen af fuglebekendtgørelsen kommer til at lægge sig op ad den biologiske rådgivning Naturinstituttet er kommet med de seneste år på fuglebeskyttelsesområder, jagt og beskyttelse af kvoterede arter, heriblandt lomvie, samt andre fuglearter samt anbefalinger fra fuglearbejdsgruppen. Relevante parter, herunder KNAPK og KANUKOKA vil blive involveret i de forvaltningsmæssige tiltag, som Naalakkersuisut skal tage stilling til. Formålet er at få vendt den negative udvikling, hvor der er problemer.



af Leif Josefson

## Spættet sæl

Efter en rådgivning både fra North Atlantic Marine Mammal Commission og fra Grønlands Naturinstitut om totalfredning af spættet sæl, besluttede Naalakkersuisut i 2010, at totalfredede spættet sæl i hele Grønland. Fredningen vil fortsætte, indtil der kommer en ny rådgivning om bæredygtig udnyttelse.

I Grønland er hovedudbredelsen den subarktiske zone (det farvede hvor det kolde polarvand er opblandet med Atlantisk vand).

Den spættede sæl har ikke været rigtig talrig i Grønland på noget tidspunkt i det seneste århundrede. Den rapporterede fangst faldt fra omkring 200 sæler årligt i slutningen af 1950'erne til ca. 50 sæler i slutningen af 1970'erne. Hvis denne relativt beskedne fangst er hovedårsagen til den observerede tilbagegang, så har der næppe været meget mere end 3000 spættede sæler ved Grønland i 1950'erne. Havde bestanden havde været større, så ville den under normale forhold have kunnet klare fangstrykket.

## FAKTA

### Aspekter omkring hvalros-bestande:

Det er rigtigt, at samtlige landgangspladser i Vestgrønland ikke benyttes længere, men i Østgrønland er der stadigvæk landgangspladser.

Hvalrosserne har siden 2006-2007 været forvaltet bæredygtigt – biologisk rådgivning har sigtet mod stabilitet og fremgang i bestanden.

Gældende biologisk rådgivning for hvalrosser er: 93 for Baffin Bugt (Nordvandsbestanden), 100 for Vest Grønland og 20 for Øst Grønland.

### Aspekter omkring spættet sæl:

Det er rigtigt, at spættet sæl over en historisk periode på omkring 100 år er gået drastisk tilbage i Grønland, men arten blev fredet i 2010.

NAMMCO har anbefalet total fredning af spættet sæl siden 2006, men tidligere rapporter bl.a. tilbage fra 1993 har påpeget problemerne med spættet sæl.

Ud fra fangsttallene fra 1950'erne til begyndelsen af 1980'erne anslås det, at der var mindst 3.000 spættede sæler i 1950, nu i de her ansås det, at der er få hundrede i alt i Grønland. Den samlede verdensbestand anslås til mere end 600.000.

Spættet sæl er generelt fåtalrig i Arktis. De som lever i Sydgrønland menes at have indvandret til Grønland fra Island for ca. 4.500 år siden. De har dog allerede tilpasset sig på forskellig vis. Eksempelvis dykker de dybere, end det er registreret andre steder.

### Aspekter omkring lomvier:

Præcisering: I artiklen »Grønland kritiseres for rovdrift i Arktis« står der: »I det centrale Vestgrønland, hvor der bor flest mennesker, er lomvie-bestanden faldet med 98%«. Det er korrekt, hvis man ser på området fra sydlig Upernavik og sydover til og med Disko Bugt.

Bestandsstatus for lomvier: Anslået for 1930'erne = 900.000 og opgjort i dag = 450.000; for hele Grønlands vedkommende er det for den nævnte periode en bestands nedgang på 50 %. Bestandsnedgangen i en mere pålidelig periode – dvs. omkring 1990 til i dag – vurderes til 13-15 % for hele Grønland.

Der er konstateret tilbagegang i lomvie-bestande i Grønland, Svalbard og Island, muligvis betinget af bl.a. klimatiske (oceanografiske) forhold. Det er ved at blive undersøgt nu.

Lomvie-bestanden i Canada er stabil eller i visse områder i svag fremgang.